

Rapport

Rapport over een klacht over het Gerechtsdeurwaarderskantoor X te Heerlen.

Datum:

Rapportnummer: 2013/172

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het Gerechtsdeurwaarderskantoor X te Heerlen, nadat zij het dossier overgedragen had gekregen van de incassoafdeling, voorafgaand aan de dagvaarding geen onderzoek heeft gedaan naar de eerder gevoerde correspondentie met verzoeker en de financiële situatie van verzoeker.

Verder klaagt verzoeker erover dat het Gerechtsdeurwaarderskantoor X te Heerlen, op 28 september 2011, in het kader van loonbeslag contact heeft opgenomen met de werkgever van verzoeker zonder dit eerst aan verzoeker bekend te maken.

Rapport en beoordeling

Algemeen

Verzoeker raakte in 2009 financieel in de problemen. Hij kon zijn premie zorgverzekering niet meer betalen. De schuld liep op tot € 1.004,75. Verzoeker schreef de zorgverzekeraar op 12 november 2009 een brief waarin hij aangaf zijn zorgverzekering niet te kunnen betalen en waarin hij een betalingsregeling voorstelde van € 20,00 per maand. Ook in het op 30 december 2009 met de zorgverzekeraar gevoerde telefoongesprek deelde verzoeker mee dat hij slechts € 20,00 per maand kon betalen. De zorgverzekeraar gaf aan dat dit te weinig was en dat verzoeker maandelijks naast het premiebedrag minimaal € 50,00 moest betalen. Als verzoeker hier niet aan voldeed zou de vordering uit handen worden gegeven aan een incassobureau.

Nu verzoeker niet betaalde werd de vordering overgedragen aan de incassoafdeling van gerechtsdeurwaarderskantoor X. Deze maande verzoeker diverse keren aan. Zo werden er in de periode van 19 april 2010 tot en met 21 december 2010 twaalf aanmaningen verstuurd. Daarin werd gewezen op de rechts- en/of executiemaatregelen die zouden worden genomen indien verzoeker niet tot betaling overging. Ook werd meegedeeld dat de kosten daarvan voor rekening van verzoeker zouden komen.

In de brieven van 10 mei, 21 september, 19 november en 21 december 2010 werd door het incassobureau, ter voorkoming van het verder doen oplopen van het schuldbedrag met bijkomende proces- en executiekosten en rente, ook een gesprek met de zorgverzekeraar te Amsterdam of Utrecht aangeboden. Op deze uitnodigingen ging verzoeker niet in. Al in de aanmaning van 1 juli 2010 werd concreet vermeld dat tot dagvaarding zou worden overgegaan. Verzoeker stelde gedurende het onderzoek door de Nationale ombudsman dat hij in de periode van 17 mei 2010 tot 27 december 2010 zes brieven met het verzoek om tot een betalingsregeling van € 20,00 per maand te komen had gestuurd. Daarop was volgens verzoeker nooit inhoudelijk gereageerd. De gerechtsdeurwaarder deelde

verzoeker aanvankelijk mee dat zes van deze brieven aan de incassoafdeling in Den Bosch waren gericht. Daardoor waren deze brieven niet door het kantoor van de gerechtsdeurwaarder in Heerlen in behandeling genomen. Tijdens het onderzoek door de Nationale ombudsman deelde de gerechtsdeurwaarder mee dat van verzoeker door de incassoafdeling en de afdeling van de gerechtsdeurwaarder samen slechts twee brieven waren ontvangen, Een brief van 8 mei 2010 en een brief van 26 september 2011.

Op 19 augustus 2011, ongeveer tien maanden na de laatste aanmaning werd verzoeker gedagvaard. Op de zitting bij de kantonrechter, die op 6 september 2011 plaatsvond, erkende verzoeker de openstaande schuld en gaf aan een betalingsregeling te willen treffen.

Hij werd door de rechter veroordeeld tot de betaling van de bij de gerechtsdeurwaarder openstaande schuld en daarbij ook tot de proceskosten van € 623,81. Toen de gerechtsdeurwaarder op 22 september 2011 nog geen bericht van verzoeker had ontvangen, werd de betekening van het vonnis, onder bevel om binnen twee dagen aan het in het vonnis bepaalde te voldoen, op verzoekers adres in de brievenbus achtergelaten. Daarin werd, kort weergegeven, meegedeeld dat, indien niet aan het bevel werd voldaan, er mogelijk beslag zou worden gelegd en dat ook het ingevulde inkomsten- en uitgavenformulier dan moest worden ingeleverd. Op 26 september 2011 verzocht verzoeker opnieuw schriftelijk om een betalingsregeling van € 20,00 en stuurde ook het ingevulde inkomsten- en uitgavenformulier naar de gerechtsdeurwaarder. Op 28 september 2011 werd in het kader van een derdenbeslag door de gerechtsdeurwaarder bij de werkgever informatie opgevraagd. Op diezelfde dag werd het inkomsten- en uitgavenformulier van verzoeker door de deurwaarder ontvangen. Van zijn toenmalige werkgever zou verzoeker een paar dagen later te horen hebben gekregen dat hem, gezien het informatieverzoek van de gerechtsdeurwaarder, geen werk meer zou worden aangeboden.

Verzoeker nam op 4 oktober 2011 telefonisch contact op met de gerechtsdeurwaarder en trof een betalingsregeling van € 150,00 per maand. Dit onder de druk van een dreigend loonbeslag en zonder dat zijn inkomsten en uitgaven werden meegewogen.

Standpunt verzoeker

Verzoeker stelde dat hij herhaaldelijk om een betalingsregeling had gevraagd om de schuld van € 956,37 te betalen. Hij verstreekte de Nationale ombudsman zijn aan de incassoafdeling van de gerechtsdeurwaarder gerichte brieven van 17 mei, 27 juni, 5 september en 12 en 18 december 2010. In die brieven vroeg verzoeker om een betalingsregeling van € 20,00 per maand. Verzoeker gaf aan nooit een inhoudelijk antwoord, maar slechts standaardbrieven te hebben ontvangen met de sommatie dat hij moest betalen.

Verzoeker was van mening dat het tot een rechtszaak was gekomen doordat de gerechtsdeurwaarder niet had gereageerd op zijn verzoeken om een betalingsregeling te treffen. Hij stelde dat daardoor zijn schulden extra waren opgelopen met de kosten van een gerechtelijke procedure en met de rente.

Het inkomsten- en uitgavenformulier dat hij bij de betekening van het vonnis op 22 september 2011 had ontvangen, had hij ingevuld en met zijn brief van 26 september 2011 aan de gerechtsdeurwaarder teruggestuurd. In die brief gaf hij opnieuw aan maandelijks niet meer dan € 20,00 te kunnen missen. Enkele dagen later vernam hij van zijn werkgever dat de gerechtsdeurwaarder loonbeslag wilde leggen. De werkgever had hem daarbij meegedeeld dat hij, gezien de administratieve rompslomp die een loonbeslag met zich meebrengt, verzoeker geen werk meer zou aanbieden. Verzoeker deelde ook mee dat sinds januari 2011 de bestuursrechtelijke premie werd ingehouden.

Standpunt gerechtsdeurwaarder

Tijdens het onderzoek door de Nationale ombudsman deelde de gerechtsdeurwaarder mee dat hij het dossier vanuit de incassofase ter dagvaarding overgedragen had gekregen. In zo'n geval werd voorafgaand aan het dagvaarden geen onderzoek gedaan naar bijvoorbeeld de eerder met betrokkene gevoerde communicatie.

De gerechtsdeurwaarder deelde ook mee dat zijn kantoor onderdeel uitmaakt van een bedrijf met 28 vestigingen verspreid over Nederland. Op één van de vestigingen worden de dossiers die zich in de incassofase bevinden behandeld. Vanuit deze vestiging was de onderhavige zaak aan deze gerechtsdeurwaarder overgedragen.

De gerechtsdeurwaarder stelde tijdens het onderzoek door de Nationale ombudsman verder dat er was geprobeerd om deze kwestie in der minne te regelen. Op 11 mei 2010 was er in de incassofase een voorstel voor een afbetalingsregeling van verzoeker ontvangen van € 20,00 per maand. Dit maandbedrag was voor de zorgverzekeraar niet acceptabel; daarom was namens de verzekeraar op 21 juni 2010 een tegenvoorstel gedaan van de premie plus € 50,00 per maand. Daarop was geen enkele reactie ontvangen van verzoeker en evenmin op de acht sommatiebrieven die vervolgens werden gestuurd. In een aantal van die brieven werd een persoonlijk gesprek in de vorm van een hoorzitting bij de zorgverzekeraar aangeboden. Behalve de brief van 11 mei 2010 was van verzoeker geen reactie ontvangen. Op 11 augustus 2011 had de incassoafdeling de vordering vervolgens overgedragen aan de gerechtsdeurwaarder. Aangezien het niet was gelukt verzoeker tot betaling te bewegen werd namens de zorgverzekeraar op 19 augustus 2011 overgegaan tot het dagvaarden van verzoeker voor de zittingsdatum van 6 september 2011. Met het feit dat het laatste contact met verzoeker 10 maanden geleden had plaatsgevonden en de omstandigheden inmiddels gewijzigd konden zijn werd geen rekening gehouden. Het was aan verzoeker om eventuele wijzigingen in zijn financiële situatie mee te delen, aldus de gerechtsdeurwaarder.

De gerechtsdeurwaarder vroeg zich verder af of, gezien het feit dat het aan de rechter was de dagvaarding op zitting te beoordelen, de Nationale ombudsman met het oog op artikel 9:22 sub f Web (zie Achtergrond onder I) wel bevoegd was om onderzoek naar het dagvaarden van verzoeker te doen. De gerechtsdeurwaarder stelde ook dat verzoeker zijn bezwaren tegen de dagvaarding op zitting naar voren had kunnen brengen, maar dit niet had gedaan. De kantonrechter had geoordeeld dat verzoeker terecht was gedagvaard en had de gehele vordering plus proceskosten toegewezen. Toen er op 22 september 2011 nog geen bericht van verzoeker was ontvangen werd het vonnis van 6 september 2011 betekend met het bevel om binnen twee dagen te voldoen aan hetgeen bij vonnis was bepaald. Ook werd verzoeker erop gewezen dat hij, indien hij niet aan het bevel voldeed, zijn financiële situatie bekend moest maken middels een inkomsten- en uitgavenformulier. Omdat verzoeker niet aan het bevel voldeed en elke reactie uitbleef werd vervolgens, zes dagen later, een informatieverzoek bij de werkgever uitgezet in verband met het leggen van loonbeslag. Op diezelfde dag werd van verzoeker een brief, gedateerd op 26 september 2011, en het inkomsten- en uitgavenformulier ontvangen.

Op 4 oktober 2011 nam verzoeker contact op met de gerechtsdeurwaarder en stelde net als in de brief van 26 september 2011 een betalingsregeling van € 20,00 voor. Gezien de hoogte van de vordering werd dit niet akkoord bevonden en werd een betalingsregeling van € 150,00 per maand overeengekomen. De beslagvrije voet werd, aangezien er geen beslag was gelegd, niet berekend.

Beoordeling

Het voorafgaand aan de dagvaarding, niet doen van onderzoek.

Het vereiste van goede voorbereiding houdt in dat de overheid alle informatie die van belang is om een weloverwogen beslissing te nemen, verzamelt. Dit vereiste brengt in de gerechtsdeurwaarderspraktijk mee dat de burger die door een gerechtsdeurwaarder wordt gedagvaard, actief in de gelegenheid wordt gesteld om kort voorafgaand aan de daadwerkelijke dagvaarding inlichtingen over zijn financiële positie te verstrekken zodat deze door het dagvaarden niet zwaarder wordt getroffen dan nodig is.

In het onderhavige geval heeft de gerechtsdeurwaarder verzoekers dossier van de incassoafdeling van hetzelfde bedrijf overgedragen gekregen. Ondanks het feit dat het inmiddels tien maanden geleden was dat er een aanmaning aan verzoeker was gestuurd, gold er voor de gerechtsdeurwaarder voorafgaand aan het dagvaarden geen wettelijke verplichting om contact met verzoeker op te nemen. Nu verzoeker in verzuim was, heeft de gerechtsdeurwaarder wettelijk gezien juist gehandeld door tot dagvaarden over te gaan. Het beoordelen van het dagvaarden is ook aan de rechter die de zaak op zitting behandelt. De Nationale ombudsman stelt het dagvaarden van verzoeker dan ook niet ter discussie.

Het bovenstaande neemt echter niet weg dat de vraag gesteld kan worden of, vanuit het oogpunt van behoorlijkheid, de gerechtsdeurwaarder nadat hij het dossier van de incassoafdeling overgedragen had gekregen niet enig onderzoek had moeten doen naar het concrete geval. Dit door notie te nemen van bijvoorbeeld de met verzoeker in de incassofase gevoerde communicatie en door het opnemen van persoonlijk contact met verzoeker. Dit laatste mede gezien het feit dat het laatste contact tussen verzoeker en de incassoafdeling tien maanden geleden had plaatsgevonden.

De gerechtsdeurwaarder heeft aangegeven dat bij de overdracht van een dossier uit de incassofase standaard wordt gedagvaard. Daarbij wordt, voorafgaand aan het dagvaarden, geen onderzoek meer gedaan naar een eventuele incassofase.

Wanneer een schuldeiser zich tot de gerechtsdeurwaarder wendt met het verzoek om een debiteur te dagvaarden, dan geldt de ministerieplicht. Dit houdt kort gezegd in dat een deurwaarder verplicht is ambtshandelingen te verrichten wanneer hem daarom wordt verzocht. Deze plicht is neergelegd in artikel 11 van de Gerechtsdeurwaarderswet (zie Achtergrond, onder II). Dit betekent echter niet dat er geen ruimte is om eerst contact op te nemen met de debiteur. Als de gerechtsdeurwaarder de voorafgaande correspondentie had ingezien, dan was daaruit onder andere gebleken dat verzoeker had aangegeven te weinig inkomsten te hebben om meer dan € 20,00 maandelijks af te dragen en dan was ook gebleken dat het laatste contact daarover tien maanden geleden had plaatsgevonden. Daaruit was naar voren gekomen dat niet eerder een concrete berekening was gemaakt welk bedrag verzoeker maandelijks kon afdragen. Deze berekening had voorafgaand aan het dagvaarden mogelijk alsnog plaats kunnen vinden.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Het inwinnen van informatie bij de werkgever.

Het vereiste van goede informatieverstrekking houdt in dat de overheid ervoor zorgt dat de burger de juiste informatie krijgt, dat deze informatie klopt en dat deze volledig en duidelijk is. Zij verstrekt niet alleen informatie als de burger erom vraagt, maar ook uit zichzelf.

Dit vereiste brengt in de gerechtsdeurwaarderspraktijk mee dat voorafgaand aan het leggen van contact met de werkgever over een eventueel te leggen loonbeslag de burger hierover bij voorkeur als eerste op de hoogte wordt gesteld, zodat voorkomen kan worden dat hij door het contact met de werkgever in het kader van een loonbeslag onnodig zwaar wordt getroffen.

Verzoeker was er door de gerechtsdeurwaarder in het dwangbevel van 22 september 2011 op gewezen dat, indien niet binnen twee dagen aan het bevel werd voldaan, het vonnis ten uitvoer zou worden gelegd door alle wettelijke executiemiddelen, waaronder beslaglegging en verkoop van zijn roerende en/of onroerende zaken. Ook werd vermeld dat beslag kon

worden gelegd op zijn loon of andere inkomsten en banktegoeden. Verzoeker was daarmee formeel gezien geïnformeerd dat de mogelijkheid bestond dat een van de genoemde vormen van beslag zou worden gelegd. Hoe groot de kans was dat er loonbeslag zou worden gelegd, bleek niet uit het dwangbevel. Zes dagen na het in de brievenbus achterlaten van het dwangbevel zette de gerechtsdeurwaarder een informatieverzoek bij de werkgever uit. De gerechtsdeurwaarder had voorafgaand aan de dagvaarding niet met verzoeker gecommuniceerd. Het belang van een goede informatieverstrekking in de volgende fase, de executiefase, was daarmee nog belangrijker geworden. De gerechtsdeurwaarder had dan ook vóórdat hij daadwerkelijk in het kader van loonbeslag contact met de werkgever opnam, verzoeker daarover eerst zelf kunnen informeren. Dit mede gezien het feit dat het hier om een ingrijpend middel gaat dat gevolgen kan hebben op het behouden van werk en dus het inkomen van de betrokkene. Immers naast het feit dat werkgevers niet staan te springen om werknemers met grote zorgen en grote financiële problemen, brengt het loonbeslag voor werkgevers ook extra administratie met zich mee. Gezien het bovenstaande kan een loonbeslag die impact hebben dat bijvoorbeeld een arbeidscontract niet wordt verlengd. Een dreigend loonbeslag kan door een werknemer bovendien als een pressiemiddel worden ervaren. Ook verzoeker trof, onder de druk van het dreigende loonbeslag, een hoge betalingsregeling waarbij geen rekening werd gehouden met zijn inkomsten en uitgaven.

Hoewel de gerechtsdeurwaarder wettelijk gezien juist handelde door het informatieverzoek richting werkgever uit te laten gaan, had hij, met het oog op de behoorlijkheid, gezien het ingrijpende middel dat een loonbeslag is en gezien de beperkte communicatie met verzoeker in de voorfase, vooraleer hij op 28 september 2011 het informatieverzoek richting werkgever uitzette, verzoeker daarover moeten informeren.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van gerechtsdeurwaarderskantoor X te Heerlen, is gegrond ten aanzien van het voorafgaand aan de dagvaarding niet doen van onderzoek naar de financiële situatie en de eerder gevoerde correspondentie met verzoeker, wegens schending van het vereiste van goede voorbereiding.

De klacht over de onderzochte gedraging van gerechtsdeurwaarderskantoor X te Heerlen, is gegrond ten aanzien van het in het kader van loonbeslag contact opnemen met de werkgever van verzoeker zonder dit eerst aan verzoeker bekend te maken, wegens schending van het vereiste van goede informatieverstrekking.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

Onderzoek

Op 24 april 2012 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift met een klacht over een gedraging van de gerechtsdeurwaarder X te Heerlen.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de gerechtsdeurwaarder X te Heerlen werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de gerechtsdeurwaarder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen aan betrokkenen gestuurd.

In het kader van het onderzoek werd betrokkenen de mogelijkheid geboden op de bevindingen te reageren.

De reactie van de gerechtsdeurwaarder gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift met bijlagen van 24 april 2012.

Brief met bijlagen van de gerechtsdeurwaarder van 22 juni 2012.

Brief met bijlagen van de gerechtsdeurwaarder van 31 oktober 2012.

E-mailbericht van de gerechtsdeurwaarder van 1 november 2012.

Brief met bijlagen van de gerechtsdeurwaarder van 10 januari 2013.

Achtergrond

Algemene wet bestuursrecht

Artikel 9:22, aanhef en sub f

"De ombudsman is niet bevoegd een onderzoek in te stellen of voort te zetten indien het verzoek betrekking heeft op:

f. een gedraging waarop de rechterlijke macht toeziet."

Gerechtsdeurwaarderswet

Artikel 11

De gerechtsdeurwaarder is te allen tijde verplicht in het gehele arrondissement waarin zijn plaats van vestiging is gelegen dan wel, indien het arrondissement meer dan één provincie omvat, in het deel van het arrondissement dat is gelegen in de provincie waarin zijn plaats van vestiging is gelegen de ambtshandelingen waartoe hij bevoegd is, te verrichten wanneer hierom wordt verzocht, tenzij:

a. met het oog op zijn persoonlijke omstandigheden dit redelijkerwijs niet van hem kan worden verlangd, of

b. de verzoeker niet bereid is het krachtens deze wet door de gerechtsdeurwaarder aan hem gevraagde voorschot voor het verrichten van ambtshandelingen te voldoen.